

«Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ»

ΤΩΝ Β. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

καὶ Π. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑ

(ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΑΚΙΑΣ ΑΝΑΛΥΤΗ)

Δραματική κωμωδία χαρακτηρίζουν, σ' ένα σημείωμά τους, οί δυό συνεργαζόμενοι συγγραφείς τὸ ἔργο τους, ποῦ τὸ ἀνέδασαν στὸ θεατρὸ τους ἡ Κάκια Ἀναλυτὴ καὶ ὁ Κώστας Ρηγόπουλος. Καὶ ἐξηγοῦν ὅτι θέμα τῆς «δραματικῆς» κωμωδίας τους εἶναι ἡ πάλῃ τῆς συνειδήσεως ἑνὸς ἀνθρώπου, ὅταν ἐρχεται ἀντιμέτωπος μ' ἓνα μεγάλο πειρασμό, ποῦ μπορεῖ νὰ τοῦ παρουσιασθῇ μέ τῇ μιᾷ ἢ τὴν ἄλλῃ μορφῇ. Πραγματικά, στὸν «Μεγάλον Πειρασμόν» παρακολουθοῦμε τὴν πάλῃ ἑνὸς τιμίου καὶ εὐσυνειδήτου — κτὲ ὅχι πλούσιου — ὑπαλλήλου, τοῦ Χαράλαμπου Δεληνοτιά, με τὸν ἔρωτα, τὸν σιεδὸν παθολογικόν, πρὸς τὴν γυναικίαν τοῦ καὶ μέ τὸ αἶσθημα τῆς συζυγικῆς τοῦ τιμῆς, πάλῃ ποῦ τὴν προκαλεῖ ἡ ξαφνικὴ εἰδήση ὅτι ἡ οἰκογένεια Δεληνοτιά θὰ κληρονομήσῃ (ἂν ἐκπληρωθῇ ὠρισμένος ὁρος), μιᾷ τεράστια περιουσία, διακόσιες χιλιάδες λίρες χρυσῆς. Ἐνας ἄνθρωπος ποῦ παλεύει μέ τὸν ἑαυτόν του, — μέ ὅ,τι πιὸ θαθὺ καὶ πολὺτιμὸν ἔχει, — τόσο ἀδιάκοπα καὶ ὀδυνηρὰ μάλιστα, ὅσο ὁ Δεληνοτιάς, εἶναι πάντα δραματικός. Τὸ πρῶτον λοιπὸν συστατικὸν τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ ἔργου καλύπτεται, δὲν καλύπτεται ὁμῶς τὸ δεύτερον. Δράμα ὑπάρχει στὴ «δραματικὴ κωμωδία» τῶν Β. Σπυροπούλου — Π. Παπαδούκα, δὲν ὑπάρχει ὁμῶς κωμωδία. Καὶ δὲν ὑπάρχει κωμωδία, δὲν ὑπάρχουν γνήσια κωμικὰ στοιχεῖα καὶ ἀληθινὲς κωμικὲς καταστάσεις στὸν «Μεγάλον Πειρασμόν», γιὰ τὸ θέμα τοῦ ἔργου καὶ ὁ χαρακτήρας τοῦ ἥρωα, δὲν ἐπιτρέπουν τὴν ὑπαρξὴν τους. Ἐνας τίμιος καὶ θαθιά ἐρωτευμένος ἀνθρώπος, ποῦ μένει, μολονότι ἐπιφανειακά (ἀλλὰ καὶ πάντα ζορίζοντας τὸν ἑαυτόν του) ἐνδίδει στὸν «πειρασμόν», θαθιά ἐρωτευμένος καὶ τίμιος, δὲ μπορεῖ νὰ εἶναι κωμικὸν πρόσωπον οὔτε ν' ἀποτελέσῃ τὸν ἀξίονα ἀληθινῆς κωμωδίας. Αὐτὸ δὲν τὸ καταφέρνει οὔτε ὁ Μολιέρος, στὸν «Φιλάργυρον», στὸν «Μισάνθρωπον», στὸν «Ζῶρζ Νταντέν», μόνο ποῦ στίς «δραματικὰς κωμωδίαις» τοῦ μεγάλου κωμωδιογράφου ἢ «ὁφεις», ἡ ἐξωτερικὴ μορφή τῶν ἔργων ἔχει τέτοιο πλοῦτον καὶ τόσα ἔστω καὶ ἐπιφανειακά κωμικὰ στοιχεῖα, ὥστε ὁ θεατὴς (ἢ ὁ ἀναγνώστης) ξεγνᾷ (ὅχι ἐντελῶς οὔτε διαρκῶς) τὴν δραματικὴν οὐσίαν, συνεπαρμένος ἀπὸ τὴν κωμικὴν λαμπρότητα τῆς «ὁψεως». «Ὁ Μεγάλος Πειρασμός» δὲν εἶναι οὔτε σάτιρα. Γιὰ τὴν ἂν ἦταν σάτιρα θὰ ἔπρεπε νὰ δείχνεται τὸ χρῆμα σὲ δλῆ τὴ δύναμήν του, νὰ σθῆναι κάθε αἶσθημα, νὰ συντρίβῃ κάθε ἀντίσταση, νὰ ἐξαφανίζῃ καὶ τὸ πιὸ μικρὸν σημάδι ἀνθρωπιάς, ὅπως γίνεται λ.χ. στὴν «Ἐπίσκεψιν τῆς Γηραιᾶς Κυρίας» τοῦ Ντύρενματ.

★

Ὁ Γ. Θεοδοσιάδης ἐσκηνοθέτησε μέ στοργὴν τὸ ἔργον τῶν δύο συγγραφέων καὶ ὁ Γ. Ἀνεμογιάννης ἔφτιασε ἓνα κομψὸ σκηνικόν. Ἡ Κάκια Ἀναλυτὴ, ὁ Κώστας Ρηγόπουλος, ἡ Μέλπω Ζαρόκωστα, ἡ Ρίτα Μουσοῦρη, παίζουν μέ μπρίον. Χαριτωμένη ἡ Λίλιαν Σουρτζῆ ὡς Μαργαρώ.

ΚΛΕΩΝ Β. ΠΑΡΑΣΧΟΣ